

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6Csp/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200259
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8519200259.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v právnej veci žalobkyne: U. V., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia 2.104,45 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd **n e p r i p ú š ť a** zmenu žalobného návrhu jeho rozšírením na základe návrhu žalobkyne zo dňa 26.10.2021.

II. Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.104,45 eur od 30.3.2019 do zaplataenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobkyni **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 21.02.2019 navrhol pôvodný žalobca L. V., aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2.104,45 eur s prísl. a taktiež aby určil, že zmluvné podmienky uvedené v zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 20.10.2011 tak, ako sú konkrétne uvedené v žalobe a v jej petite, sú neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania.

2. Tunajší súd rozsudkom č.k. 6Csp/19/2019-115 zo dňa 3.3.2020 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.104,45 eur spolu s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 2.104,45 eur od 30.3.2019 do zaplataenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výrokmi II. a III. vyslovil, že zmluvné podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300043069 zo dňa 20.10.2011, uvedené v článku 8, bod 8.1. a v článku 8, bod 8.4. sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Posledným výrokom (IV.) rozsudku priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný, v časti výrokov I. a IV. odvolanie. Na podklade tohto odvolania Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 13CoCsp/26/2020-142 zo dňa 17.3.2021 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu vo výrokoch I. a IV. a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok prvoinštančného súdu vo výrokoch II. a III. ktorým prvoinštančný súd vyslovil, že zmluvné podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300043069 zo dňa 20.10.2011, uvedené v článku 8, bod 8.1. a v článku 8, bod 8.4. sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, odvolaním napadnutý nebol, preto nadobudol právoplatnosť, a to dňom 5.5.2020.

4. Odvolací súd v dôvodoch zrušujúceho uznesenia, okrem iného, vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej doby bezdôvodného obohatenia konštatoval, že rozhodujúce je poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Pri subjektívnej premlčacej dobe je potrebné zisťovať, kedy sa žalobca skutočne (reálne) dozvedel o tom, že žalovanému nemal plniť, teda, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Nepostačuje preto odvíjať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby či už od objektívneho vzniku bezdôvodného obohatenia (t.j. od preplatenia istiny), ako ani od momentu, kedy žalobca síce vedel komu a koľko plní, ale v čase plnenia nemal vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, resp. mal len pochybnosti. Dôležité je tak zistiť, kedy žalobca nadobudol reálnu vedomosť o tom, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, pričom ak to bude možné, žalobca bude toto svoje tvrdenie musieť aj náležite preukázať. Až po preukázaní, kedy sa žalobca reálne dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia bude potrebné od uvedeného dátumu/obdobia počítvať plynutie subjektívnej premlčacej doby a následne zistiť, či bola žaloba podaná v rámci jej plynutia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd poukázal na to, že žalobca v priebehu konania predložil aj prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 07.01.2019 (č.l. 15) z ktorého vyplývajú skutočnosti dôležité pre posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Konštatoval, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie však nevyplýva, aby sa s uvedeným prehlásením zaoberal, resp. aby uviedol, prečo na toto pri svojom rozhodovaní neprihliadal a uviedol, že v ďalšom konaní bude preto potrebné, aby sa súd prvej inštancie vysporiadal aj s uvedeným dôkazom predloženým žalobcom vo vzťahu k posúdeniu plynutia subjektívnej premlčacej doby, pričom poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018 (v skutkovo totožnej veci, ktorá bola vedená na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 22Co/53/2017), ktorý podporil úvahy odvolacieho súdu o tom, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, ktoré uvedenú skutočnosť potvrdilo aj písomne. Ďalej vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe odvolací súd uviedol, že pre prijatie záveru o nepremlčaní žalobcom uplatneného práva je potrebné zaoberať sa posúdením momentu začatia plynutia a momentu uplynutia aj objektívnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie síce posúdil podanie uplatnenie práva žalobcom v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby, s tým, že vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov má za to, že je potrebné aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu, avšak žalovaný s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR s uvedeným záverom nesúhlasil. Odvolací súd poukázal na to, že vzhľadom na žalovaným vytykané nedostatky v odvolacom konaní vo vzťahu k posúdeniu jeho úmyslu bude potrebné, aby sa súd prvej inštancie opätovne a podrobnejšie vysporiadal aj s prijatým záverom o úmyselnom konaní žalovaného, pričom uviedol, že pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR na ktoré poukázal v podanom odvolaní žalovaný, tak z uvedeného rozhodnutia v žiadnom prípade nevyplýva záver o nemožnosti aplikácie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Najvyšší súd SR konštatoval, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa, preto je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného rozhodnutia tak vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, a iná zase pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia žalovaného ako veriteľa. Dôležitým pre aplikovanie konkrétnej dĺžky objektívnej premlčacej doby je tak posúdenie charakteru vzniku, resp. získania bezdôvodného obohatenia, čo v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie absentovalo, preto bude potrebné, aby v ďalšom konaní súd prvej inštancie ozrejmil, prečo konanie žalovaného, ktoré spočívalo v nedodržaní obligatórnych náležitostí uzatvorenej zmluvy považuje za konanie úmyselné alebo neúmyselné.

5. Po vrátení veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie oznámil právny zástupca žalobcu, listom zo dňa 31.3.2021, že žalobca zomrel a pripojil uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5D/33/2021 z 1.3.2021.

6. Tunajší súd uznesením č.k. 6Csp/19/2019-155 zo dňa 9.4.2021 rozhodol, že bude pokračovať v konaní s dedičom po nebohom žalobcovi, s U. V.ovou, nar. XX,X.XXXX, bytom XXX XX L. č. XXX.

7. Dňa 26.10.2021 podal právny zástupca žalobkyne vyjadrenie vo veci, obsahom ktorého bol aj návrh na rozšírenie žaloby o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Vo vyjadrení uviedol, že podľa odvolacieho súdu je potrebné opätovne posúdiť námietku premlčania, vznesenú žalovaným, ako aj opätovne posúdiť právny vzťah účastníkov úverového vzťahu, či ide o vzťah spotrebiteľský. Čo sa týka otázky premlčania konštatoval, že doterajšie názory na premlčanie tak zo strany žalovaného, ako aj z jeho strany, je potrebné aktualizovať, vzťahom na zásadný rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. z 22.4.2021, ktorý je pokračovaním línie újného výkladu premlčania, vyjadrenej v rozsudku Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-698/18 a C-699/18, SC Raiffeisen Bank SA. Ďalej má za to, že z citovaných rozsudkov vyplýva, že na premlčanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého v dôsledku neprijateľných zmluvných podmienok ako aj na premlčanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého v dôsledku absencie obligatórných náležitostí spotrebiteľských zmlúv začína plynúť premlčacia doba od okamihu určenia právneho dôvodu žalôb o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z predmetných rozsudkov Súdneho dvora EÚ vyplýva, že Súdny dvor EÚ „zrušil“ v spotrebiteľských veciach o bezdôvodné obohatenie subjektívnu a objektívnu premlčaciu dobu, zakotvenú v OZ a zaviedol jednotnú trojročnú premlčaciu dobu, v ktorej sa premlčujú reštitučné nároky spotrebiteľov a ktorá začína plynúť od rozhodnutia súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, alebo od rozhodnutia súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vzhľadom na tento zásadný posun posudzovania premlčania rozširuje žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, z rovnakých dôvodov, z akých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Svoje závery oprel o početnú judikatúru najmä Krajského súdu v Prešove, ale aj ďalších súdov, pričom k vyjadreniu pripojil početné množstvo rozhodnutí súdov.

8. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 2.12.2021 k podaniu žalobcu, ktorým rozširuje žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti z rovnakých dôvodov, z akých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, uviedol, že z formulácie podania je zrejmé, že žalobca sa domáha, aby súd samostatným výrokom rozhodoval o predbežnej otázke pre iný ním navrhovaný výrok, a teda medzi navrhovanými výrokmi je vzťah rozhodnutia o predbežnej otázke a rozhodnutia o veci samej. Predbežné otázky v zásade nie sú predmetom samostatných výrokov (R 61/1965). V zmysle § 1XX CSP preto žaloba v časti, ktorou sa žalobca domáha, aby súd samostatným výrokom rozhodoval o predbežnej otázke, je žaloba neprípustná a v časti výroku II. rozsudku by mala byť zamietnutá bez ďalšieho (pokiaľ teda súd konanie nezastavil). Ďalej uviedol, že žalobca správne poznamenáva, že akiaľ nedôjde k zmene právnej úpravy, nie je možné na základe judikatórnych záverov meniť výslovné znenie vnútroštátnej úpravy. Odkaz na rozhodnutie vo veci C-42/15 je nesprávny a vyznieva zavádzajúco, pretože v danom prípade išlo o výklad újnej právnej úpravy obsiahnutej v smernici predstavujúcej úplnú harmonizáciu, ktorú slovenský zákonodarca dlhoročne ignoroval. V prípade premlčania ale žiadna újnná úprava neexistuje, rovnako tak neexistuje žiadny újnný predpis predstavujúci jej úplnú harmonizáciu. Aj bez ohľadu na uvedené určenie právneho dôvodu uplatňovaného nároku sa nemá diať samostatným výrokom. Takýto záver neplynie zo žiadneho právneho predpisu a ani z rozhodnutí, ktoré žalobca vo svojom podaní označil.

9. Súd nariadil pojednávanie na deň 28.1.2022. Na pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalobkyne. Nedostavila sa žalobkyňa, žalovaný a jeho právny zástupca. Právny zástupca žalovaného podaním zo dňa 2.12.2021 požiadal o ospravedlnenie jeho neúčasti na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti a epidemiologických dôvodov a vyslovil súhlas s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti. Súd uznesením rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalobkyne, žalovaného a jeho právneho zástupcu.

10. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a na návrhu na pripustenie rozšírenia podanej žaloby. Vyslovil presvedčenie, že žaloba je dôvodná, má za to, že bolo preukázané, že úver by mal byť bezúročný a bezpoplatkový a taktiež má za to, že bola preukázaná výška bezdôvodného obohatenia, preto navrhol, aby súd žalobe vyhovel a priznal žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Na pojednávaní dňa 28.1.2022 súd prvej inštancie doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu spisu od ostatného pojednávania konštatujúc, že na č. I. 115 a nasl. sa nachádza

rozsudok tunajšieho súdu č. k. 6Csp/19/2019-115 3.3.2020, na č. I. 129 a nasl. je odvolanie žalovaného voči tomuto rozsudku, na č. I. 142 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 13CoCsp/26/2020-142 zo dňa 17.3.2021. Súd oboznámil prehlásenie Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS zo dňa 7.1.2019, kartu klienta, predloženú žalovaným spolu s podaním zo dňa 20.12.2019 a ďalší spisový materiál a ustálil tento skutkový stav:

12. Právny predchodca žalobkyne uzavrel so žalovaným dňa 20.10.2011 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi ako dlžníkovi úver vo výške 1.500,- eur, pričom v skutočnosti mu bola vyplatená suma 1.132,51 eur. Z písomného vyhotovenia zmluvy vyplýva, že dlžník sa zaviazal splatiť úver 48 mesačnými splátkami, po 77,05 eur, s celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.698,40 eur, RPMN 69,17 %, ročnou úrokovou sadzbou 70,01 %, priemernou RPMN za úver 45,11 %. Zároveň mu bola poskytnutá čiastka revolvingu vo výške 628,73 eur, pričom v skutočnosti mu bola vyplatená suma 461,69 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť bola stanovená vo výške 1.849,20 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 60,19 %, ročná úroková sadzba revolvingu 80,98 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9,5 %. Súd z obsahu zmluvy zistil, že sa jedná o typovú zmluvu, keď tlačivo - formulár označený ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere je rozdelené vertikálne na 6 častí, s možnosťou vpisovania konkrétnych údajov o spotrebiteľovi a revolvingovom úvere, jeho výške, s odkazom na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach a priestor pre podpis dlžníka, spoludlžníka 1, 2, miesto a dátum podpisu. Na základe predmetnej úverovej zmluvy právny predchodca žalobkyne zaplatil 3.698,65 eur.

13. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 7.1.2019 plynie, že sa naň obrátil spotrebiteľ p. L. V. s tým, že sa potrebuje poradiť s úverom, ktorý mu poskytla spoločnosť Profi Credit Slovakia s.r.o. a predložil predmetnú úverovú zmluvu. Po posúdení zmluvy a platieb Združenie informovalo spotrebiteľa, že podľa jeho názoru ide o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, ktorá obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky, teda ak mu veriteľ poskytol úver vo výške 1.594,20 eur a on uhradil 3.698,65 eur, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o., ktorého vydania sa môže spotrebiteľ domáhať podaním žaloby na súde.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

14. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase podpísania zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

20. Pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

21. Podľa § 1 ods. 2 vyššie uvedeného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

22. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

23. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 2 písm. d) uvedeného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

25. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

26. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom medzi nimi sú pod písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pod písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

27. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1; je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

28. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

XX. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

32. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

33. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

34. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Na základe vyššie zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení súd prvej inštancie právne uzatvára:

35. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobkyne a žalovaný uzavreli dňa 20.10.2011 zmluvu o revolvingovom úvere, ktorú súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže právny predchodca žalobkyne (dlžník) vystupoval ako spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný (veriteľ) mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

36. Pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

37. Preskúmaním zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 20.10.2011 dospel súd k záveru, že predmetná spotrebiteľská zmluva, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným nemá obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené citovaným zákonom (§ 9 ods. 1 písm. f/ a j/ ZoSÚ). Súd poukazuje na absenciu doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti, keďže údaj uvedený v zmluve „48/24 - počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci“, nemôže nahrádzať uvedenie konečnej splatnosti úveru. Z takéhoto znenia nie je možné vyvodiť dobu trvania zmluvy a ani termín konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Uvedená náležitosť zmluvy o úvere súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa z nej vyplývajúcimi, preto táto náležitosť je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere. Súd má taktiež za to, že nestačí, aby bola v zmluve uvedená len výška RPMN. Takýto strohý údaj by totiž nemal žiadnu výpovednú hodnotu pre spotrebiteľa, keďže nevyplývalo by z neho čo daný údaj vlastne predstavuje a pritom je jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, keďže je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Preto musí byť v zmluve uvedené z akých predpokladov sa vychádzalo pri jeho výpočte (že je to výška úveru, výška mesačnej splátky, počet splátok, interval splácania a pod.), čo z obsahu predmetnej spotrebiteľskej zmluvy nemožno vyčítať. Taktiež podľa názoru súdu nestačí, aby v rámci spotrebiteľských zmlúv bolo takéto dojednanie zahrnuté iba do obchodných podmienok, ktoré pripravuje dodávateľ a spotrebiteľ ich obsah neovplyvňuje, ale musia byť zahrnuté do textu samotnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorú spotrebiteľ podpisuje. Súd prvej inštancie zároveň konštatuje, že v zmluve je uvedená RPMN za úver 69,17 % a ročná úroková sadzba vo výške 70,01 %, čo rovnako skresľuje rozhodovanie spotrebiteľa o podmienkach úveru a navyše hodnota RPMN objektívne nemôže byť nižšia ako hodnota ročnej úrokovej sadzby úveru.

38. Absencia vyššie uvedených náležitostí a nesprávne uvedený údaj RPMN má za následok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 11 a nasl. ZoSÚ.

39. Súd zároveň poukazuje na to, že poskytnutý úver bol úročený pri ročnej úrokovej sadzbe 70,01 %. Takto dojednaná výška úrokov je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 137/2003). Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v % vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No63/2002 ECD, priemerná úroková miera z úverov bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam od 1 do 5 rokov bola, podľa štatistických údajov zverejnených na stránke Národnej banky Slovenska (<<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>>) v čase uzavretia zmluvy na úrovni 10,71 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 70,01 % ročne uvedená v zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 20.10.2011 podstatne (viac ako šesťnásobne!) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v danom čase. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách) musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať

znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

40. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. OZ, ktorá podstatnej presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011).

41. V zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % viac ako šesťnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 10,71 % uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné prijať záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z absolútne neplatnej dohody o úrokoch žalobcovi nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť a preto aj z uvedeného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

42. Vychádzajúc zo záverov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. neplatnosti zmluvy v časti dojednaného úroku z dôvodu v rozpore s dobrými mravmi, je dôvodné žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť. V danom prípade žalobca preukázal, že suma 367,49 eur a 167,04 eur mu vyplatené neboli, avšak boli započítané na neexistujúcu pohľadávku žalovaného. Žalovaný teda poskytol žalobcovi skutočne úver vo výške 1 132,51 eur, pričom schválená bola výška 1 500,- eur a následne mu poskytol revolving vo výške 461,69 eur, pričom schválená bola výška 628,73 eur. Žalobca žalovanému uhradil 3.698,65 eur čo nerozporoval ani žalovaný. V súvislosti s odplatom v rozpore s dobrými mravmi a s tým, že úver je bezúročný a bez poplatkov, vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného celkovo vo výške 2.104,45 (1.132,51 + 461,69 - 3.698,65). Žalovaný sa teda na úkor žalobcu neoprávnene obohatil a je teda povinný toto obohatenie žalobcovi vrátiť.

43. Vzhľadom na to, že žalovaný v predmetnom konaní vzniesol námietku premlčania, s poukazom na to, že medzi vykonaním poslednej platby a podaním žaloby uplynula objektívna premlčacia doba viac ako 3 roky, súd sa zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovaným a dospel k nasledovným záverom:

44. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívnu premlčaciu dobu upravuje Občiansky zákonník v § 107 ods. 2 tak, že rozlišuje dve rôzne dĺžky, a to 3-ročnú a 10-ročnú, pričom to, ktorá z nich bude aplikovaná na ten-ktorý prípad bude závisieť od toho, akým spôsobom bolo získané bezdôvodné obohatenie. Občiansky zákonník síce v uvedenom ustanovení hovorí o bezdôvodnom obohatení získanom úmyselne, avšak v uvedenom a ani v inom ďalšom ustanovení nevykazuje podstatu úmyselného konania. Z uvedeného dôvodu preto treba z hľadiska právnej teórie

vychádzať z právnej úpravy úmyselného zavinenia podľa definície úmyselného zavinenia upravenom v Trestnom zákone. O priamy úmysel tak ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho aj získať chcel. O nepriamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním obohatenie, ktoré mu nepatrí, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane, uzrozumený. Pre oba prípady je rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnené obohatil o tom, že svojím konaním získava alebo môže získať hodnoty vyjadriteľné v peniazoch, ktoré mu nepatria. Oprávnený sa tak môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby, pričom v prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu.

45. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že zákon explicitne rozlišuje medzi začiatkom plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, pretože v čase, kedy bezdôvodné obohatenie reálne vznikne, nemusí mať oprávnený (ten na jeho úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo) vedomosť o jeho vzniku.

46. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Existuje obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa otiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyseľnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“). Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia.

47. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

48. Vychádzajúc z vyššie rozpisovaných úvah súd vzal pre posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby skutočnosť, kedy sa právny predchodca žalobkyne skutočne dozvedel o možnom bezdôvodnom obohatení žalovaného. Z písomného prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 07.01.2019 (č.l. 15) súd zistil, že žalobca preukázateľne nadobudol reálnu vedomosť o tom, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil dňa 7.1.2019, teda dňom, keď bol Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS informovaný o tom, že podľa názoru Združenia je potrebné zmluvu uzavretú dňa 20.10.2011 považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú a že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj o tom, že ak uhradil veriteľovi, spoločnosti Profi Credit, s.r.o. sumu vyššiu, aká mu bola poskytnutá, došlo k bezdôvodnému obohateniu a má právo sa súdnou cestou domáhať vydania tohto bezdôvodného obohatenia.

49. Na základe uvedeného má súd za to, že právnenému predchodcovi žalobkyne začala plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie si práva z bezdôvodného obohatenia voči žalovanému dňom, keď sa o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedel, t. j. 7.1.2019, pričom žaloba bola na súd podaná dňa 21.2.2019, teda v rámci plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú.

50. Pokiaľ ide o desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú možno aplikovať v prípade, ak bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne, z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vydaného vo veci 1Cdo 238/2017 dňa 18.10.2018 záver o nemožnosti aplikácie desaťročnej objektívnej premlčacej doby nevyplýva. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR konštatoval,

že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, same o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo desaťročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

51. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR podotkol, že v prípade, ak veriteľ koná nekorektne a neuvedie do úverovej zmluvy všetky zákonom predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou, čo v podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru. Táto skutočnosť má preto za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práve odplaty a úrokov za poskytnutý úver. Je preto dôležité správne posúdiť, či je zmluva platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte také iné vady, že je ako celok neudržateľná, a preto v celosti neplatná. Uvedené má tiež dopad na posúdenie, z akého dôvodu bezdôvodné obohatenie vzniklo, čo následne determinuje tak okamih bezdôvodného obohatenia (kedy k obohateniu došlo), ako aj začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia.

52. Prvoinštančný súd na podporu svojich tvrdení poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-485/19 LH proti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. zo dňa 22.4.2021, podľa ktorého „Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnenne zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“

53. V danom prípade, vychádzajúc zo záverov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru má súd za to, že po splatení istiny právnym predchodcom žalobkyne všetky ďalšie úhrady žalovanému predstavovali plnenie bez právneho dôvodu, a teda na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd pritom zastáva názor, že v danom prípade je potrebné vychádzať z desaťročnej premlčacej lehoty. Žalovaný má totiž v predmete činnosti poskytovanie úverov a preto sa vyžaduje, aby dodržiaval príslušné právne normy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Žalovaný preto minimálne musel byť uzrozumený s tým, že pokiaľ v úverovej zmluve neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda musel si byť vedomý toho, že ide o spotrebiteľa a nebude môcť od žalobcu žiadať úroky a iné poplatky a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Navyše úmysel žalovaného (minimálne nepriamy) je daný tým, že žalovaný od právneho predchodcu žalobcu žiadal platiť neprímerane vysoký úrok v úžerníckej výške 70,01 % napriek skutočnosti, že ako poskytovateľovi finančných služieb mu muselo byť z dostupných zdrojov zrejmé (napr. z internetovej stránky Národnej banky Slovenska, z ktorej vyplýva, že pri čerpaných úveroch pre obyvateľstvo v rozhodnom období priemerná úroková miera predstavovala 10,71 % p.a.), že požadovaný úrok v danom prípade bol viac ako šesťnásobne vyšší ako úrok, za ktorý za obdobných podmienok banky úver poskytovali. Úrok z úveru vo výške odporujúcej dobrým mravom, s ktorým zákon spája absolútnu neplatnosť (§ 39 OZ) nemožno obhajovať ani princípom zmluvnej slobody, a toto konanie možno jednoznačne považovať za úmyselné porušenie Občianskeho zákonníka, ako aj Zákona

o spotrebiteľských úveroch a z toho potom vyplýva ako nutný dôsledok aj úmysel (minimálne nepriamy) na strane dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie.

54. Zároveň má súd za to, že pri konštatácii bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia t. j. od momentu, kedy právny predchodca žalobcu splatil žalovanému sumu zodpovedajúcu istine a začal poskytovať žalovanému plnenie, na ktoré žalovaný nemá nárok. Žalovaný poskytol žalobcovi sumu celkom 1.594,20 eur (1.132,51 + 461,69). Právny predchodca žalobkyne splácal úver pravidelnými splátkami po 77,05 eur. Pri konštatácii bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru právny predchodca žalobcu splatil žalovanému sumu zodpovedajúcu istine, na ktorú má žalovaný nárok, dňa 29.10.2013, a to úhradou 21-ej splátky v sume 53,20 eur (20 splátok á 77,05 + 53,20 eur). Keďže právny predchodca žalobkyne realizoval dvadsiatuprvú splátku vo výške 77,05 eur, už touto splátkou uhradil žalovanému bez právneho dôvodu sumu 23,85 eur a od tohto momentu poukazoval na účet žalovaného aj ďalšie sumy, na ktoré žalovaný nárok nemal. Všetky ďalšie platby po dátume 29.10.2013, keď právny predchodca žalobkyne prvý krát preplatil úver, sú podriaditeľné pod plynutie objektívnej premlčacej doby, pričom ide o čiastkové plnenia vyplývajúce z jednotlivých splátok a zakladajúce zároveň vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Z uvedeného je zrejmé, že objektívna premlčacia doba v danom prípade prvýkrát začala plynúť dňom 29.10.2013 a desaťročná premlčacia lehota uplynie až v r. 2023. Právny názor o desaťročnej premlčacej lehote bol vyslovený už vo viacerých súdnych rozhodnutiach v typovo obdobných sporoch napr. rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/12/2020 zo dňa 29.4.2021, sp. zn. 13CoCsp/47/2021 zo dňa 18.5.2021, sp. zn. 20CoCsp/40/2020 zo dňa 29.6.2021, sp. zn. 22CoCsp/9/2021 zo dňa 20.5.2021, sp. zn. 23CoCsp/11/2020 zo dňa XX.5.2021.

55. Z vyššie rozpisovaných dôvodov, pri prijatí záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, zaviazal súd žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumy, ktoré mu preplatil právny predchodca žalobkyne vo výške 2.104,45 eur. V súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. súd priznal žalobkyňi aj úrok z omeškania od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t.j. od 30.3.2019.

O trovách konania súd rozhodol takto:

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

59. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej súd priznal nárok na plnú náhradu (100 %) trov konania voči žalovanému. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

60. Súd nepripustil zmenu žalobného návrhu jeho rozšírením v zmysle písomného podania žalobkyne zo dňa 26.10.2021 jednak z dôvodu, že otázkou, či je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov, sa zaoberal ako otázkou prejudiciálnou a nebolo potrebné vysloviť bezúročnosť a bezpoplatkovosť samostatným výrokom a jednak z dôvodu, že žalobkyňa návrh na rozšírenie žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru odôvodňovala ustanovením § 11 ods. 4 ZoSÚ, avšak uvedené zákonné ustanovenie - odsek 4 §-u 11 ZoSÚ bolo do zákona č. 129/2010 Z.z. doplnené až zákonom č. 279/2017 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2018, teda nevzťahuje sa aj na právny vzťah sporových strán v danom prípade, nakoľko ich zmluvný vzťah sa spravuje zákonnými ustanoveniami účinnými v čase vzniku zmluvného vzťahu, t.j. 20.10.2011. Preto súd rozšírenie žaloby nepripustil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.